

JUHLAVUOSI:Kaustinen soi, laulaa, rallattaa ja ilakoi

14.7.2017 20.51

Tänään Kaustisen kansanmusiikkiviikon huipentuma viikonloppuun käynnistyi. Videokooste keräsi tapahtumia eri puolilta juhlakylää. Mutta lauantaina kaikki huipentuu maailmanensi-iltaan ja Kaustis-muistojan päivään. AVAA VIDEO KLIKKAAMALLA "Lue lisää" JA KUVAN NUOLESTA!

Kolme oikeata hääparia viettää festivaalihuimassa oikeita häitä, ja sen ympäriltä voi nauttia niin morsiamen pukeutumismenoista kuin hääkattauksesta Kestikievarissa. Muutakin ohjelmaa on runsaasti, mainittakoon **Paula Koivuniemen** erityisesti Kaustista varten koostettu konserttiohjelma sekä Eläköön folk! -kokonaisuus, jossa kuullaan Kaustisen alkuvuosina juhlilla viihtyneiden legendojen kuten **Pihasoittajien** ja **Hootenanny Trion** esityksiä. **Anssi Käsälä** esittelee uuden levyn tuotantoa, eteläpohjalainen **Bill Hota & the Pulvers** tekee ainoan konserttinsa tällä festivaalilla ja kansantanssin historia muuttuu eläväksi **Helvi Jukaraisen** parhaat -tanssikatsauksessa.

Kallioklubilla nautitaan maailmanensi-illasta, nimittäin kaustislaisen säveltäjän, sähköviulistin ja multi-instrumentalisti **Ville Kangas Plastic Fiddle Bandin** ensimmäisestä konsertista. Levy julkaistiin viime viikolla ja tyylillisesti kyse on modernin elektronisen tanssimusiikin ja maailman eri etnisten elementtien liitosta. Pääosassa ovat Kankaan sähköviulu sekä erilaiset akustiset ja elektroniset samplet.

Asko Hanhikosken sävellykset kootusti esillä

"No mulla on huomenna neljä keikkaa ja reenejä siinä josain välisä, Soittosalisa Kaustisen tunti ja sitte on Mestarisoiitto ja kavalkadi ja mitä näitä nyt on", mestaripelimanni **Asko Hanhikoski** luettelee ja pyyhkii hikeä otsaltaan. Pelimanneilla tuppaa olemaan festivaaleilla minuuttiaikataulu.

Tärkeä osa mestaripelimanni Hanhikosken aikataulua on oma sävellyskonsertti lauantaina kello 17.30 Pelimannitalossa.

"Oi kallis isänmaa on konsertin tärkein sävellys", sanoo Hanhikoski, "se on sävelletty Suomen 100-vuotisjuhlan kunniaksi." Myös teksti on Hanhikosken, kuten hänen sävellyksissään yleensäkin. Laulusolistit kappaleessa ovat **Mikko Hanhikoski** ja **Sampo Korva**. Muut konsertin solistit ovat **Vuokko Korva**, **Pauliina Peltokangas**, **Lea Mäki-Suvio** ja **Tero Latvala**. Soittopuolesta vastaavat **Jylhän pelimannit** ja **Purppuripelimannit**. Myös osa **Kaustisen Hääkuorosta** esiintyy konsertissa.

Isänmaa-laulun lisäksi säveltäjälle tärkeitä ovat "Valssi ystäville", jonka Hanhikoski teki Purppuripelimannien pitkäaikaisen tämmääjän ja soittokaverin **Toimi Uusitalon** muistolle sekä "Holmin foksi", joka kuvaa Pelimannitalon tunnelmaa ja muistaa edesmennytä kansanmusiikin tutkijaa **Simo Westerholmia**. Asko Hanhikosken sävellykset syntyvät usein muistoista ja tarinoista.

Asko Hanhikosken sävellyksiä on syntynyt noin 70, joista vajaa puolet on levytetty. Niitä ovat esittäneet mm. **Keski-Pohjanmaan kamariorkesteri**, laulajatar **Merja Wirkkala**, tangokuningas **Matti Korkiala**, keskipohjalainen tango- ja viihdeorkesteri **Guardia Nueva**, tanssiorkesteri **Lasse Hoikka ja Souvarit** sekä tietysti monet pelimanniyhtyeet. Kuten esittäjistä voidaan päätellä, sävellysten kirjo ulottuu hengellisistä lauluista iskelmiin.

Laulujen aiheet syntyvät usein metsässä, vähän niin kuin Konsta Jylhällä, jonka Hanhikoski mainitsee tärkeäksi esikuvakseen. Hän viheltelee melodianpätkiä metsässä kulkiessaan muistin tueksi ja kiirehtii sitten kotiin rustaamaan niitä paperille "sen verran että isse ymmärtää". Nuotintaminen ja nuottien luku pelimannilta kyllä sujuu, mutta tuntuu vähän vieraalta, varsinkin pelimannimusiikissa. Muun muassa **Timo Valo** ja **Ritva Talvitie** ovat nuotintaneet Hanhikosken kappaleita soittajien käyttöön.

"Kamarimusiikkia soitin 1970-luvulla, silloin nuottihomma sujuikin, mutta korvakuulolta soitan mieluummin", pelimanni sanoo.

Tekstit syntyvät yleensä traktorin kyydissä. "Kyllä minä oon monta kännykkää näpytely tohjoksi kun oon tekstejä laitanu talteen", Hanhikoski naurahtaa. Musiikki on kulkenut lapsuudesta asti muun ohessa, niin kuin monella pelimanniilla. Eno soitti Jylhän pelimanneissa ja oli oppi-isänä 10-vuotiaalle Askolle. Varsinainen leipäpuu on ollut maanviljelys ja metsurin työt.

Asko Hanhikosken sävellyksiä 20 vuotta la 15.7. klo 17.30–18.15 Pelimannitalo

Aitovieriltä pitoihin – Eläkeliiton kesäpäivät Kaustisella

Kaustisen kansanmusiikkijuhlien yhteydessä vietettävät Suomen Eläkeliiton valtakunnalliset kesäpäivät (15.–16.7.) kokoavat muiden festivaalivieraiden lisäksi juhlille arviolta 2000 osallistujaa lauantaina ja sunnuntaina.

Alun perin Keski-Pohjanmaan piirin kunniajäsenen **Pauli Käsälän** saamaa ideaa on muhitettu usean vuoden ajan. "Yhteistyö Pro Kaustisen kanssa rohkaisi Eläkeliiton keskipohjalaiset tarttumaan lopulta haasteeseen", kertoo Eläkeliiton Keski-Pohjanmaan piirin toiminnanjohtaja **Taina Alanko**.

Aitovieriltä pitoihin -kokonaisuuden ohjelmaosuudet ovat suunniteltu yhteistyössä Kaustisen kansanmusiikkijuhlien kanssa. Avajaisissa lauantaina Keskipohjanmaa-areenalla lauletaan maakuntalauluja yhdessä, mikä sopii festivaalin ajatukseen tuoda juhluvuonna esille kaikki Suomen maakunnat. Kolme maakuntaa saavat myös oman tilaisuuden esittäytyä: Etelä-, Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan "Suurella syrämellä" -kokonaisuudessa mainittakoon eteläpohjalaisten pukukavalkadi Äidin ompelemasta älyvaatteeseen. Eläkeläisohjelmaan kuuluu myös muun muassa sunnuntain kansanlaulukirkko.

Lavaohjelman lisäksi eläkeläiset ovat tuoneet juhlille yhteisötaideteoksen Aitovierillä, työpajoja ja Elämää käsillä -näyttelyn, joka esittelee Kansantaiteenkeskuksessa ikäihmisten luovuutta käsityön, taiteen ja valokuvien kautta.

Kuin virta vierien – Kaustislaiset juhlaillamat

"Musiikkia, runoutta sekä näytelmää kuten ennen vanhaan", tiivistää lauantain kaustislaisten iltamien ohjelman koonnut kaustislainen muusikko **Kreetta-Maria Kentala**. Mallina on vähintäänkin alitajuisesti ollut kaustislaiset juhlat ja illamat. Illamia on vietetty koko Suomessa viime vuosisadan alusta lähtien konseptilla runoa, näytelmää, juhlapuhetta ja tanssit päälle, Kaustisella usein purppuri. Sotien aikana tanssit oli kielletty, mutta muuten iltamaperinne on jatkunut samantyyppisenä vuosikymmenestä toiseen.

"Iltamia joudutaan nykyisin hiukan elvyttämään, mutta kyllä niitä talvisin järjestetään Kaustisen eri kylillä", Kentala tietää. Nämä iltamat ovat Kentalan mukaan tavallista juhlavammat, vietetäänhän nyt Kaustisen 50. festivaalia ja Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlaa. Iltamien esiintyjiä ovat **Kaustisen torviseitsikko**, **Aila Rauhalan kanteletytöt**, laulajatar **Merja Wirkkala**, **All Stars -pelimanniyhtye**, jonka soittajat ovat olleet mukana ensimmäisillä festivaaleilla vuonna 1968, **Kaustisen Orkesteri** johtajanaan **Juha Kangas**, **Häälaulajat** ja **Hääkuoro** sekä Putouksestakin tuttu nuori näyttelijä **Mikko Penttilä**, joka esittää **Wiljami Niittykosken** runon Elämän virta. Nostalgiaa lisää diaesitys, joka on koostettu Kansanmusiikki-instituutin vanhoista festivaalikuvista. Iltamien päätteeksi kaustislaiset pelimannit soittavat jalan alle menevää ja silloin myös pistethän tanssiksi.

"Kaustislaisissa ihailtavinta on heidän rakkautensa ja sitoutuneisuutensa omaan musiikkiperintönsä eikä mitään laantumisen merkkejä ole näkyvissä. On kuitenkin hyvin tärkeää, että ympärivuotista harrastuneisuutta tuetaan, on vaarallista pitää sitä itsestäänselvyytenä", tähdentää Kentala. Kysymykseen klassinen vai pelimannimusiikki, Kreeta-Maria vastaa: "Sehän on kuin kysyisit, kenestä lapsestasi tykkäät eniten."

Kaustislaiset juhlaillamat la 15.7. klo 19 alkaen Kaustinen-sali ja Kansantaiteenkeskus